

MICÓ, Francesc

Metge i botànic. Nascut a Vic el 28 de maig de 1528. Després dels primers anys d'aprenentatge a l'Estudi General de Vic, passà a estudiar medicina a Salamanca, on va ser deixeble de Cosme de Medina, catedràtic d'Anatomia i seguidor de les doctrines renovadores d'Andreas Vesal. Després d'haver-se graduat, a les acaballes de la dècada de 1550, es va traslladar als hospitals del Monasterio de Guadalupe (Extremadura), que eren en aquell moment un centre de perfeccionament per a metges que ja havien obtingut el títol universitari. Allà va treballar amb el metge i naturalista Francisco Hernández, que en aquelles dates hi treballava com a metge i que més tard, en una de les seves obres, destacava les disseccions que feia «con mucha destreza el Dr. Micón, que a la sazón practicaba conmigo medicina». També anunciava que Micó l'acompanyà en les seves excursions per diferents zones d'Extremadura. La influència d'aquests dos mestres li atorgà la doble condició de botànic expert i anatomista avesat a les noves tècniques i doctrines difoses per Vesal i els seus deixebles. En deixar Guadalupe, Micó es va establir com a metge a Barcelona, on apareix com a membre del Col·legi de Doctors a partir de 1564. Va ser rebutjat pel Consell de Cent de Barcelona com a opositor a diverses càtedres de Medicina de l'Estudi General a causa d'un plet que sostenia el Col·legi de Doctors contra les autoritats de la ciutat i al refús de Micó de retirar-lo. Això ens el mostra com una personalitat influent a la vida ciutadana i, en particular, al si del Col·legi de Metges. El 1576 va publicar *Alivio de los sedientos*, obra en la qual preconitzava l'ús de la beguda freda, refrescada amb la neu, perquè segons

ell, «el beber cálido antes enflaquece y debilita, que no aprovecha, y yo tengo por averiguado y creo, que la buena y sana bebida, ha de ser fría, para conservar la sanidad». Afirmava que la beguda freda ha sigut sempre la beguda natural i que només «... la Gula gran compañera de madama Venus, lo ha corrompido inventando así en comer, como en beber, muchas y varias preparaciones y modos, para hacer lo contrario». Per altra banda, en aquesta obra s'inclouïa una defensa de la idea de progrés científic i de l'experiència sensorial com a criteri en termes gens habituals en aquella època: «El hombre y su varia composición, hasta nuestros tiempos no del todo bien entendida, según se ve por los que se exercitan en buscar, considerar y esquadrynar, y con sus propias manos palpar y con los ojos ver su naturaleza y composición. Porque cada día descubren cosas nuevas y advierten partes y usos dellas no conocidos, ni de antiguos o modernos autores escritos». Com a botànic, Micó va herboritzar per les muntanyes catalanes, en particular a Montserrat, i pel pla de Barcelona i el litoral pròxim. Si bé no va publicar cap obra de botànica, la seva activitat ha quedat parcialment reflectida a la *Historia generalis plantarum* (1587), del seu corresponsal, el metge i botànic francès Jacques Daléchamps. En aquesta darrera obra hi apareixen trenta espècies aportades per Micó. Entre elles cal destacar-ne l'herba morena o orella d'ós, considerada eficaç contra la tos, i que Daléchamps va anomenar *Aurícula ursi miconii* en reconeixement a la persona del botànic vigatà, i que és representada a l'obra amb un excel·lent gravat. Més tard Carl von Linné va anomenar aquesta planta *Verbascum miconii*, i actualment la coneixem com a *Ramonda Myconi Reichenbach*.

Bibliografia

Alivio de los sedientos: en el qual se trata la necessidad que tenemos de beber frio y refrescado con nieve y las condiciones que para esto son menester y quales cuerpos lo pueden libremente suportar. Barcelona: Casa de Diego Galuan, 1576. [Se'n va fer una segona impressió el 1792 a Barcelona, a la impremta de Matheo Barceló.]

Fonts: 22, 57, 73, 74, 78, 97, 120,122, 128, 139, 153, 238, 243 i 270.